

وول وولک
و
کنگر فرنگی

نویسنده: لیسا اسپری
برگردان: لاله

با سپاس فراوان به درگاه خداوند یکتا

از همه کسانی که با پیشنهادات خود در تهیه و چاپ این کتاب
مرا یاری دادند و همواره مشوق من بودند بویژه دانا آریک، گلندا
آریک، رابرت بوجارسکی، صدرالدین کریم باهای، فرج کاریپینانی،
شاکره کاریپینانی، لیدیا کلی، عزیز مالک، سارا سکستان تشکر
می کنم.

از خواهر عزیزی که با نقاشی های زیباییش بر کیفیت این کتاب
افزود بی نهایت سپاسگزارم
لیسا اسپری

وول وولک و کنگر فرنگی

نوشته‌ی لیسا اسپری
برگردان: لاله

جامعه جهانی تسلیم شدگان
توسان، آریزونا

Copyright c 1994 by Lisa Spray – Masjid Tucson
All rights reserved
including the right of reproduction
in whole or in part in any form
Published by International Community of Submitters
Masjid Tucson
PO Box 43476
Tucson , AZ 85733-3476
Tel/Fax (520)323-7636

www.masjidtucson.org

e-mail: info@masjidtucson.org
Wiggly and Thistle,
By Lisa Spray
Translated into Farsi by Laleh,
ISBN 1-

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است
ناشر: جامعه جهانی تسلیم شدگان – مسجد توسان
نوشته: لیسا اسپری
برگردان: لاله
تصویرگر: مهری
نوبت چاپ: اول
تاریخ نشر: 1384 برابر با 2005 میلادی
تلفن تماس: توسان 36 76 323 (520) 001
دور نگار: توسان 36 76 323 (520) 001
تارنما: www.masjidtucson.org
شابک:
نسخه مجانی این کتاب از طریق پایگاه اینترنتی مسجد توسان قابل تهیه است.

بخش 1

هوا سرد بود. صدای باد در بیرون از انباری پیچیده بود. ولی کپه های علف، گرم و دلپذیر بودند. جای ینج و راحتی بود و موش ها در آنجا برای خود اتاق گفتگویی درست کرده بودند.

آن شب می خواستند درباره چیز بسیار مهمی با هم حرف بزنند. چهار موش آمده بودند. وول وولک و بنفسک کنار هم نشسته بودند. موش موشک روپروی آنها نشسته بود. همه آنها اول شکر خدا را بجا آورده اند و بعد آماده شدند تا به بقیه کارهای آن شب شان برسند. بیشتر آدم ها حتی فکرش را هم نمی کنند که حیوانات نیز به درگاه خدا دعا می کنند و شکر می گزارند.

وول وولک مثل همیشه حرف می زد. او موش کوچولوی شاد و شنگولی بود که آرام و قرار نداشت. خیلی پر جنب و جوش بود و هر وقت هیجان زده می شد، جیغ می کشید. حتی وقتی یک جا می نشست، باز هم مدام تکان می خورد، و این طرف آن طرف وول می زد. برای همین هم بود که به او وول وولک می گفتند ولی امشب او مثل همیشه خوشحال نبود و می گفت نمی دامن چه کار می توانم بکنم. من از گریه های دخترکی که در خانه شان زندگی می کنم خیلی ناراحتم! نام او لیلاست، و حتماً خیلی تنها و دل تنگ است چون همیشه با بزرگترهاست و هیچ همبازی ئی ندارد، و تنها چیزی که مدام می شنود این است: لیلا، این کار را بکن! لیلا، این کار را نکن! حتی گربه آنها هم خیلی پیر است و رمق ندارد با او بازی کند.

خلاصه وول وولک به اندازه ای ناراحت بود که حتی موش موشک که دیگر پیر شده بود از دیدن صورت غمگین او ناراحت شد و سبیل های خاکستری رنگش تکان می خورد و همین نشان می داد که او چقدر با شنیدن این حرف ها احساساتی شده است.

بنفسک که پنجه ی خودش را می لیسید به وول وولک گفت: شاید بهتر باشد که تو سعی کنی با لیلا بازی کنی همانطور که کنگر فرنگی هم با پسرکی که در خانه شان زندگی می کند بازی می کند.

بنفسک موش ترتمیزی بود و همیشه خیلی به خودش می رسید، و دوست داشت هر روز وقت غروب، زیر نور مهتاب، موهایش را آراسته و مرتب کند. بعضی از تارهای موی او زیر نور مهتاب به بنفس می زد؛ برای همین هم به او بنفسک می گفتند.

بنفسک به وول وولک گفت: خب، تو هم با لیلا بازی کن همانطور که کنگر فرنگی با پسر کوچولویی که در خانه شان زندگی می کند بازی می کند و او را از تنهایی درمی آورد. آنگاه بنفسک رو به کنگر فرنگی کرد و گفت: اسم اون پسر کوچلو بنیامین است؛ نه؟

کنگر فرنگی از همه جوانتر بود. پوستین او به رنگ خاکستری روشن بود و کرکی به نظر می رسید درست مثل برگ های کنگر فرنگی که به نظر می رسد پوشیده از کرک باشد.

کنگر فرنگی فقط یک هفته از وول وولک کوچکتر بود ولی یک هفته در دنیای موش‌ها خیلی زیاد است و او هم مثل وول وولک بچه بحساب می‌آمد ولی چون موش شجاع و پر دل و جرأتی بود و ماجراهای زیادی را پشت سر گذاشته بود خیلی پخته‌تر از سنش به نظر می‌رسید و موش‌های قبیله خودش او را برای رهبری مناسب می‌دانستند. کنگر فرنگی هم از خودش خیلی لیاقت نشان داده بود و ثابت کرده بود که می‌توان به او اعتماد کرد.

کنگر فرنگی صدای خوبی داشت و خیلی هم حاضر جواب بود. هم فشنگ آواز می‌خواند، و هم خوب به سوال‌ها جواب می‌داد.

کنگر فرنگی گفت: آره، اسم اون پسر بنیامین است و هر چه بیشتر می‌گزرد، من بهتر او را می‌شناسم. آدم‌ها خیلی موجودات عجیبی هستند و اینطور به نظر می‌رسد که نسبت به این همه نعمت و زیبایی که اطرافشان هست بی توجه باشند. به نظر من آدم‌ها انقدر در افکار خودشان غرق هستند که فراموش می‌کنند که خدا چقدر به آنها لطف کرده و چه نعمت‌هایی به آنان داده است.

وقتی بنیامین تازه به این خانه آمد، خیلی ناراحت به نظر می‌رسید. می‌دانم که خیلی برای او سخت بود که این مردم را بفهمد. آخه او از راه خیلی دوری آمده بود و فکر می‌کنم که دلش برای دوستانش تنگ شده بود. خیلی از اوقات کنار پنجره می‌نشست و به بیرون خیره می‌شد و کمتر می‌شد که لبخندی بزند. من فقط یک بار او را خوشحال دیدم، آن هم وقتی بود که شمع‌ها را برای شبات روشن کردند.

وول وولک وسط حرف او پرید و گفت: شمع‌های شبات دیگه چیه؟

کنگر فرنگی گفت: این شمع‌ها را هر هفته، خاله یا مامان بنیامین، برای مقدس ترین روز هفته روشن می‌کنند. بعضی از آدم‌ها طور دیگری از خدا یاد می‌کنند. بنیامین و خانواده اش برای یاد کردن از خدا شمع روشن می‌کنند.

وول وولک دوباره وسط حرف کنگر فرنگی پرید، ولی بنفسک نگذشت و گفت: ببینم وولک، مگه تو نمی‌خواهی بدانی کنگر فرنگی چطور به آن پسر کوچولو کمک کرد؟

وول وولک با شنیدن این حرف ساكت شد و دیگر چیزی نگفت. او بقدرتی دلش می‌خواست به لیلا کمک کند که از کنجکاوی خودش دست برداشت.

کنگر فرنگی ادامه داد: آره، اولش خیلی می‌ترسیدم ولی این پسر بقدرتی ناراحت بود که نگو، و همین هم باعث شد که من به طرفش کشیده شوم. من پاورچین پاورچین به اتفاقش می‌رفتم و همان جا می‌نشستم ولی بنیامین متوجه من نمی‌شد تا اینکه یک روز بالاخره من را دید. من بقدرتی ترسیده بودم که نمی‌توانستم از جای خودم تکان بخورم. با خودم گفتم الان جیغ می‌زند که من بترسم و فرار کنم، ولی خیلی آرام نشست و لبخند زند.

فردا شب که باز هم مرا دید صورتش از خوشحالی برق می‌زد و کمی خرده نان برای من نگه داشته بود که آنها را پیش پای من ریخت. دوستی ما اینطور شروع شد. از آن به بعد هم ما تقریباً هر شب با هم بازی می‌کردیم. گاهی من قایم می‌شدم تا او مرا پیدا کند، و گاه او قایم می‌شد تا من او را پیدا کنم. گاه هم یک چیز خوشنده برای من در جایی می‌گذاشت تا من آن را پیدا کنم. اولین باری که او از ته دل خنده‌من خیلی ترسیدم ولی الان همین خنده‌های بلند برای من مثل آهنگ قشنگ و دلنوازی است که قلبم را شاد می‌کند.

بقیه موش‌ها ساکت بودند و گوش می‌کردند. همه آنها قبل این احساس را تجربه کرده بودند و می‌دانستند که شادی دل یعنی چه؟ هر کس که از چیزی خوشحال باشد می‌تواند بفهمد که این چه احساسی است! احساس عشق و محبت زیاد!

روز روشن کم‌کم جای خودش را به شب تاریک می‌داد. آفتاب غروب کرد و شب شد. هوا هم رو به سردی گذاشت. وقت آن رسیده بود که موش‌ها پیش از آنکه جغد‌ها از خواب بیدار شوند و در شب به دنبال شکار بروند، به خانه هایشان بازگردند. آنگاه موش‌ها برای خداحافظی دماغ هایشان را بهم مالیدند و یک یک، جست و خیزکنان رفتند.

خانه وول وولک از همه دورتر بود. او ته کوچه، پایین تپه زندگی می‌کرد. وول وولک خیلی این نشست‌ها را دوست داشت و دلش می‌خواست باز هم بنشینند و حرف بزنند ولی آن شب چون فکرهای خیلی خوبی به نظرش رسید و خیلی هیجان زده بود، دلش می‌خواست زودتر به خانه برسد و هر طور شده به لیلا کمک کند. کمی هم دلهره داشت. منظورم این است که خیلی دلهره داشت ولی می‌دانست که باید سعی خودش را بکند.

بخش 2

وقتی وول وولک به خانه رسید هوا کاملاً تاریک شده بود و ستارگان در آسمان می درخشیدند. مردم در سراسر کوچه چراغ ها را روشن کرده بودند، و بیشتر مادرها داشتند میز شام را جمع می کردند.

ول وولک آهسته آهسته از پله ها بالا رفت و مواطن بود که یک وقت گربه پیر کمین نکرده باشد. درست است که او پیر شده بود ولی هر چه باشد، باز هم یک گربه بود. این بود که همه جارا بادقت بو کشید و نگاه کرد. وقتی مطمئن شد هیچ گربه ای آن طرف ها نیست، با سرعت نزدیک سوراخی که پایین دیوار بود پرید. آنجا خانه وول وولک بود. وقتی به درون خانه اش رفت، می دانست که دیگر خطری متوجه او نیست، و بعد با سرعت، از راهی که خودش درست کرده بود به آن یکی اتاق رفت که لیلا در آنجا بود.

لیلا با مادر بزرگش که او را "آیه یو" صدا می کرد، در آن خانه زندگی می کرد. دو تا از عموهای لیلا هم با آنها در همان خانه زندگی می کردند. نام یکی از آنها عبدالله و دیگری محمود بود.

ول وولک خیلی زود به اتاق لیلا رسید و دید لیلا دارد نماز شب اش را می خواند. لیلا دوست داشت موقع نماز چشمانش را بینند، تا نزدیکی خدا را بیشتر احساس کند. وول وولک زیر چشمی نگاه می کرد که یک مرتبه دید صورت لیلا روبروی صورت اوست. رکعت آخر بود و وقتی لیلا سرش را از سجده برداشت که بشیند و نمازش را تمام کند چشمانش را باز کرد. ولی این بار وقتی چشمانش را باز کرد، موش کوچولوی قهوه ای رنگی را دید که مقابل او ایستاده بود و لیلا می توانست به او دست بزند.

لیلا خیلی خوشحال شد و با خود گفت: چه موش کوچولوی نازی!

خدا به دعای لیلا پاسخ داده بود و برای او یک دوست فرستاده بود! چه خوب!

لیلا دختری ریزه میزه و باریک اندام بود. صورتش مثل یک قلب بود، و موهای فرفری و سیاهش دور تا دور صورتش را پوشانده بود. مژه های سیاه و بلندش، اطراف چشمان عسلی رنگ او را گرفته بود. پوستش سبزه بود و مثل چوب ماهون می درخشید. معلوم بود وقتی بزرگ بشود زن زیبایی خواهد شد.

ول وولک نزدیک لیلا بود و اصلاً نمی ترسید. شاید بخاطر نماز بود یا شاید چیزی در وجود لیلا بود که باعث شد وول وولک هیچ نترسد. لیلا از خوشحالی در پوست نمی گنجید و آهسته کنار رفت که موش کوچولو نترسد. هر دو نشسته بودند و بهم نگاه می کردند، و از وجود یکدیگر خوشحال بودند.

لیلا ببیاد لالایی ئی افتاد که سال ها پیش وقتی در روستای خودش بود مادر بزرگش برای او می خواند. در آن هنگام، جنگ هنوز در سومالی آغاز نشده بود، و خانواده لیلا از هم نپاشیده بود. وقتی ببیاد این آهنگ افتاد، به نظرش آمد که انگار صد سال گذشته است، و زمزمه این آهنگ ها، آرامش آن دوره را به او بازمی گرداند، تنهایی را از یاد می برد، و درد و غم این سه سال اخیر را از او دور می کرد.

لیلا در قلب خودش مطمئن بود که بالاخره یک روز خدا او را به پدر و مادر و خواهر کوچکش برミ گرداند. بعد از ظهر یک روز تابستان بود که آنها از هم جدا شدند. جنگ تلخی در روستا درگرفته بود. سه روز تمام روستا در جنگ بود، و وقتی جنگ پایان گرفت، تقریباً همه از آنجا رفته بودند.

با اینکه مادر بزرگ لیلا و عموهایش همه جا به دنبال پدر و مادر لیلا گشته بودند، توانسته بودند آنها را پیدا کنند. پس از جنگ، خشکسالی شد. همه گرسنه بودند. با این همه، افراد خانواده لیلا از این کمپ پناهندگی به آن کمپ پناهندگی می رفتند تا پدر و مادر لیلا را پیدا کنند. ناگهان فرست خوبی پیش آمد که مادر بزرگ و عموهای لیلا بتوانند به امریکا بروند، و آنها نمی خواستند این شانس را از دست بدهند.

عبدالله که عموی بزرگ لیلا بود او را در آغوش کشید و به او نگاه کرد. لیلا دید غم از چشمان عمویش می بارد. عمویش به او قول داد که حتی اگر به امریکا بروند هرگز دست از جستجو برای یافتن پدر و مادر لیلا برندارد و هر طور شده آنها را پیدا کند. عموی او دوستی در سومالی داشت که می توانستند در آنجا به دنبال پدر و مادر لیلا بگردند. او با سازمان صلیب سرخ جهانی تماس گرفته بود و آنها بالاخره از یک راهی پدر و مادر لیلا را پیدا می کردند. بعد سر لیلا را در دو دست خود گرفت و به او گفت: نگران نباش عزیزم، انشاء الله (با خواست خدا) حتماً آنها را پیدا خواهیم کرد.

و اینک لیلا برای اولین بار پس از آنکه از سومالی به امریکا آمدند احساس می کرد که عمویش بالاخره پدر و مادرش را پیدا می کند و خدا کاری می کند که عمویش حتماً موفق شود.

و حالا لیلا با زمزمه ای آن آهنگ، ببیاد آن روزها افتاده بود. وقتی آوازش را تمام کرد دید موش کوچولو از آن خوشش آمده و دارد با آن می رقصد. می خواست آهنگ دیگری بخواند که مادر بزرگش که به آرامی از پله ها بالا می آمد، او را صدا کرد: لیلا، لیلا، به رختخواب رفتی، یا هنوز بیداری؟

موش کوچولو با شنیدن صدای مادر بزرگ فوراً به سوراخ خود رفت. لیلا که خوشبختانه دندان هایش را مسوک کرده بود، زود لباس خوابش را پوشید، و پیش از اینکه مادر بزرگش برسد، به تخت رفت، و چشمانش را بست. در این هنگام مادر بزرگ لیلا نزدیک تخت او رسید. او موهای لیلا را نوازش کرد و پیشانی اش را بوسید. لیلا هم دست مادر بزرگش را گرفت و بوسید و گفت: آیه یو، خیلی دوستت دارم. مادر بزرگش لبخندی زد و گفت: عزیزم، من هم تو

را خیلی دوست دارم. و از اینکه می دید نوه اش خوشحال است احساس آرامش می کرد. او خیلی نگران لیلا بود و نمی دانست چطور نوه نازنینش را کمک کند و فکر می کرد زمان همه چیز را درست خواهد کرد. او لحاف لیلا را مرتب کرد و دوباره بر پیشانی اش بوسه زد. سپس چراغ ها را خاموش کرد و رفت. لیلا خوشحال بود. وول وولک زیر نور مهتاب، کنار پنجره، رو بروی لیلا نشسته بود.

لیلا پس از چند سال، برای اولین بار از ته دل خوشحال بود، لبخند می زد، و در دل از خدا تشکر می کرد: خدایا، شکرت!

لیلا دوباره نگاه کرد. وول وولک به لانه اش رفته بود و در تخت خواب کوچکی که برای خودش درست کرده بود لمیده بود و می توانست صدای خواهر و برادرهاش را که در آن نزدیکی زندگی می کردند بشنود. البته آنها خیلی هم نزدیک نبودند. حالا که وول وولک برای خودش موش بزرگی شده بود، جدا می خوابید و احساس می کرد که دیگر بچه نیست.

آن شب، شبی فراموش نشدنی بود. وول وولک می خواست بیدار بماند، و به هر لحظه‌ی آن روز فکر کند و بی صبرانه منتظر بود که کنگر فرنگی و بقیه را ببینید تا جریان را برایشان تعریف کند.

بخش 3

صبح روز بعد لیلا در مدرسه خیلی خوشحال بود. برای لیلا روز خیلی خوبی بود. لیلا مدرسه را خیلی دوست داشت. هوا داشت گرم می شد و بچه ها با شور و اشتیاق در حیاط مدرسه با هم بازی می کردند.

بهار کم فرا می رسید. لیلا معلم مهربانی داشت که نامش خانم ساگریت بود. خانم ساگریت از پنجره کلاس به حیاط مدرسه نگاه کرد که بیند آیا درخت ها جوانه زده اند، و گل ها غنچه کرده اند یا نه! او در دل آهی کشید. او سالی طولانی را پشت سر گذاشته بود. چند تن از دانش آموزان او از خانواده هایی بودند که تازه به امریکا مهاجرت کرده بودند، و بچه ها هنوز به اندازه کافی به زبان انگلیسی آشنا نبودند، و خانم ساگریت خیلی برای بهبود زبان و درس آنها زحمت کشیده بود. البته زبان انگلیسی شاگرد هایش هر روز بهتر می شد ولی او آرزو می کرد وقت بیشتری داشته باشد تا بیشتر بتواند به آنها برسد.

او برای جاشوآ که تازه همراه پدر و مادرش از روسیه مهاجرت کرده بود خیلی وقت گذاشته بود. آنها یهودی بودند و در روسیه خیلی سختی کشیده بودند. آنها نزد خاله اش زندگی می کردند و کم کم به وطن جدیدشان عادت می کردند.

خاله جاشوآ خیلی درباره او با معلمش صحبت کرده بود. و به او گفته بود جاشوآ گرچه خیلی باهوش است ولی خجالتی است و همیشه در لاک خودش است، و ممکن است کمی برای او مشکل باشد که بتواند خود را با این زندگی جدید در یک کشور جدید تطبیق دهد. خانم ساگریت هم تا آنجا که می توانست به جاشوآ می رسید و ظاهراً به نتیجه مطلوبی رسیده بود. انگلیسی جاشوآ بسرعت پیشرفت می کرد و از لاک خودش بیرون آمده بود. خانم ساگریت خیلی خوشحال بود چون چشمان غمگین جاشوآ در هفته های قبل خیلی او را تحت تأثیر قرار داده بود. و اخیراً وقتی در حیاط مدرسه بازی می کرد، از ته دل می خنده و با بچه های دیگر بازی می کرد. به نظر می رسید که با دن خیلی دوست شده بود.

دن پسر شاد و سرحالی بود که خیلی باهوش بود و برای جاشوآ دوست خوبی بود. خانم ساگریت امیدوار بود که پدر و مادر دن که مسیحی بودند با دوستی پسرشان با جاشوآ مخالفت نکنند. آنها آدم های خیلی خوبی بودند ولی زیاد تجربه نداشتند. پدر بزرگ دن کشیش بود و در یکی از کلیسا های آن محل وعظ می کرد. خانواده او خیلی از نظر دینی متعصب بودند و والدین او می خواستند اطمینان حاصل کنند که چیزی باعث نمی شود که اعتقادات او سست شود.

خانم ساگریت هم آنها را از نگرانی بیرون آورد و آنها به دن اجازه دادند که در نمایش مدرسه شرکت کند. هر چند خانم ساگریت نمی دانست اگر آنها بفهمند که صمیمی ترین دوست دن بیهودی است چه عکس العملی نشان خواهند داد. اینطور که معلوم بود جاشوا و دن بهترین دوستان یکدیگر بودند.

زنگ مدرسه خورد. و بچه ها دسته دسته از ناهارخوری به کلاس رفتند. خانم ساگریت دیگر به فکر دوستی جاشوا و دن نبود بلکه در فکر کارهای دیگری بود که باید انجام می داد.

در ماه دسامبر گذشته بچه ها نمایشی در مدرسه داشتند که در طی آن خانم ساگریت متوجه شد که خانواده دن تا چه اندازه متعصب هستند.

بخش 4

لیلا روز خوبی در مدرسه داشت ولی برای وول وولک روز تمام نمی شد. خیلی بی تاب بود که هرچه زودتر دوستانش را ببیند و راجع به لیلا با آنها حرف بزند. او واقعاً هیجان زده بود! هنگام غروب که موش ها دور هم جمع شدند تا به درگاه خدا نیایش کنند و او را ستایش کنند، وول وولک دل تو دلش نبود و منتظر بود که دعا هر چه زودتر تمام شود. وقتی مراسم دعا و شکرگزاری تمام شد، راحت در سالن گفتگوی خودشان که جای دنجی بود نشستند.

پیش از اینکه وول وولک از روی هیجان بخواهد جیغ بزنند، بنفشک رو به کنگر فرنگی کرد و گفت: لطفاً بگو برای فصل بهار چه برنامه ای داریم؟

ول وولک صبر نداشت و بی تاب بود ولی می دانست که نباید وسط حرف دیگری بپرد چون این کار، خیلی رشت است. موش ها خیلی مواطرب رفتارشان هستند چون می دانند که این ممکن است به قیمت جانشان تمام شود. اگر همه با هم حرف بزنند و خیلی سر و صدا باشد، مثلاً نمی توانند بهم مدد که گربه ای آهسته به آنها نزدیک می شود. یا اگر موشی بخواهد به آنها خبری بدهد و آنها را از خطر آگاه کند، هیچکس نمی تواند هشدار او را بشنود.

ول وولک آهی کشید، عقب نشست و گوش داد.

کنگر فرنگی درباره برنامه آینده قبیله موش ها حرف می زد. او می گفت قرار است امسال قاصدک و آفتاب گردان بکارند. سال گذشته، قاصدک به اندازه ای محصول داده بود که موش ها توانسته بودند آنرا با بقیه قسمت کنند و امسال تصمیم گرفته بودند که علاوه بر آن، آفتاب گردان هم بکارند. تخم آفتاب گردان بزرگ تر و سنگین تر است و برای همین، همه موش ها باید دسته جمعی با هم کار کنند. کنگر فرنگی مطمئن بود که آنها از عهده اش بر می آیند و موش های دیگر هم می خواستند سعی شان را بکنند. وول وولک همیشه در این بحث ها شرکت می کرد ولی به نظر می رسد که آن شب، همه می خواهند یکریز حرف بزنند.

ناگهان صدای رعد و برق در آسمان پیچید. موش ها زود پراکنده شدند و هر کس می خواست پیش از آنکه باران بگیرد به خانه اش برسد. یک قطره باران برای موش ها خیلی بیشتر و بزرگ تر است تا برای آدم ها. مثلاً اگر یک قطره بزرگ باران روی یک موش بیفتد و بر سرش بخورد بقدرتی سنگین است که ممکن است موش از آن سردرد بگیرد!

* قاصدک: گل زرد کوچکی است که تخم آن را قاصد می گویند. به انگلیسی Dandelion

وول وولک تا آنجا که می توانست با سرعت می دوید تا هر چه زودتر به خانه اش برسد، چند مرتبه هم نزدیک بود سُر بخورد. و از اینکه فرست نشد در جلسه درباره لیلا حرف بزند بقدرتی مأیوس بود که اگر از ترس باران نبود، دلش می خواست همانجا در کوچه بنشیند و گریه کند که ناگهان دُمش گیر کرد، و در کپه های علف غلتید، بعد هم خودش را از آنجا نجات داد و با سرعت به دویدن ادامه داد. و در همان حال با خودش فکر می کرد که چرا انقدر برای لیلا ناراحت است و می خواهد به او کمک کند؟ از خودش می پرسید: آیا واقعاً هدف من کمک به لیلاست؟ یا اینکه می خواهم به دیگران فخر بفروشم که دارم کار خیر انجام می دهم؟

این بود که تصمیم گرفت در این باره با کسی حرف نزند مگر آنکه دیگران از او بپرسند. چون اگر بخواهد کارهای نیک خودش را برای دیگران تعریف کند، در واقع کار نیکی نکرده و فقط به دیگران فخر فروخته است!

درست موقعی که وول وولک به خانه رسید باران هم شروع شد. چه بارانی! سیل می بارید! مثل آبشار می ریخت! وول وولک به عمرش یک همچو بارانی ندیده بود، و از اینکه زیر یک سقف در جایی گرم زندگی می کند و مجبور نیست مثل خیلی ها در سوراخ مرطوب زیرزمینی باشد، خوشحال بود. بعد هم برای تمام موش هایی که خانه شان سرد و مرطوب بود دعا کرد، و زنگاهی به دور و بر انداخت، و وقتی مطمئن شد که هیچ گربه ای در آن اطراف نیست، جستی زد و به لانه اش رسید. وقتی به درون لانه رفت، نفس راحتی کشید و گفت: امیدوارم که بقیه هم سالم به خانه هایشان رسیده باشند. آنگاه به طرف اتاق لیلا رفت. زیرچشمی نگاهی کرد و دید اتاق ساكت است.

بخش 5

اگر لیلا یک میز تحریر راحت نمی توانست مشق هایش را بنویسد، ولی خانواده لیلا هنوز انقدر پول نداشتند که بتوانند برای او یک میز تحریر بخرند، و لیلا معمولاً نزد مادربزرگش در آشپزخانه می رفت و تکالیف مدرسه اش را پشت میز ناهارخوری انجام می داد ولی آن شب تصمیم گرفته بود به اتاق خوابش برود و تکالیف مدرسه اش را آنجا انجام دهد و امیدوار بود که موش کوچولوی را که تازه با او آشنا شده بود دوباره ببیند. لیلا نگران بود که مبادا او بباید و لیلا او را نبیند.

تکالیف لیلا داشت تمام می شد ولی هنوز از موش کوچولو خبری نبود. او صفحه آخر علوم اش را تمام کرد و داشت نومید می شد که یک دفعه دوست تازه اش را دید. آهسته کتابش را زمین گذاشت که موش نترسد. بعد دستش را در جیبش کرد و سه دانه ذرت را که برای وول وولک نگه داشته بود بیرون آورد، یواش از تخت پایین آمد، و ذرت هارا یکی یکی بر زمین گذاشت. اول کمی جلو رفت، و فقط یک ذرت گذاشت. دومی را نزد لانه اش گذاشت، و سومی را جلوی وول وولک گذاشت. بعد کمی عقب رفت و نشست. نفس در سینه اش حبس شده بود و منتظر بود ببیند که آیا موش کوچولو آنها را برمی دارد یا نه.

وول وولک بعد از آن همه دویدن خیلی گرسنه شده بود، و پیش از اینکه برای شرکت در جلسه موش ها به انبار برود بقدرتی هیجان زده بود که شام نخورده بود، و حالا بوی خوش ذرت، دماغش را فلک می داد. این بود که به طرف اولین ذرتی که نزدیکش بود رفت و آن را برداشت و شروع کرد به گاز زدن. بوی خیلی خوبی داشت و بقدرتی خوشمزه بود که می بایست موازن باشد آن را یک مرتبه نبلعد. وقتی اولین ذرت را خورد، به لیلا نگاه کرد. لیلا هم او را نگاه کرد. آنگاه به سراغ ذرت بعدی رفت و آن را آهسته تر خورد، و از هر تکه اش لذت بود. حالا دیگر سیر شده بود و خوشحال بود. هنوز یک ذرت باقی مانده بود. وول وولک تا آن زمان هیچ وقت انقدر به آدم ها نزدیک نشده بود و همیشه فکر می کرد که باید از آنها بترسد، ولی حالا دیگر نمی ترسید.

وول وولک تصمیم گرفت ذرتی را که باقی مانده برای خواهان و برادرانش ببرد تا آنها هم از این غذای خوشمزه بخورند. لیلا چیزی نمی گفت و در فکر بود که آیا یک موش اصولاً تا این حد به آدم ها نزدیک می شود یا نه!

وول وولک آخرین دانه ذرت را برداشت و دید چشم لیلا از خوشحالی برق می زند. همین وقت مادربزرگ لیلا که پایین پله ها بود او را صدا کرد و گفت: لیلا جان، آیا تکالیف مدرسه ات را انجام داده ای؟ لیلا گفت: بله آیه یو، و وقتی دید که موش کوچولو با شنیدن صدای مادربزرگ به سوراخ رفت، نراحت شد.

عبدالله همراه گربه اش که شیبا نام داشت به طبقه بالا آمد. شیبا با درد میومیو می کرد و عمومی لیلا او را در آغوش گرفته بود و برای اینکه او را آرام کند، به او گفت: هیس، شیبا. بعد رو به لیلا کرد و گفت: ببین می گذارد تو به دُم او دست بزنی یا نه؟ چون نمی گذارد من نزدیک شوم.

لیلا روی تخت نشست و گربه را که زخمی شده بود از بغل عمومیش گرفت. شیبا فوراً ساكت شد و لیلا دُمش را خوب نگاه کرد که ببیند چه شده است! خاری در دُمش رفته بود. لیلا خار را درآورد. شیبا میومیو می کرد ولی روی زانوی لیلا نشسته بود.

عبدالله گفت: تا بحال ندیدم کسی بتواند انقدر خوب با حیوانات رابطه برقرار کند. ماشاء الله این از لطف خداست.

وول وولک صحنه را با هیجان نگاه می کرد، و از اینکه در سوراخ خودش بود و خطری او را تهدید نمی کرد خوشحال بود. با اینکه شیبا یک گربه بود ولی وول وولک از اینکه می دید لیلا می تواند به او کمک کند خوشحال بود. وول وولک قلب مهربانی داشت و دوست نداشت درد و غم دیگران را ببیند. از این گذشته می دانست که خدا همه حیوانات را دوست دارد، چه موش، چه گربه!

ناگهان وول وولک بیاد آورد که برای خواهان و برادرانش یک ذرت نگاه داشته که هر چه زودتر باید برود و تا سرد نشده آنرا به آنها بدهد. این بود که دوید و رفت.

وقت آن رسیده بود که لیلا نماز شب اش را بخواند و بخوابد. در شب های دیگر فرصت زیادی داشت که بتواند با دوست تازه اش بازی کند.

بخش 6

چندین هفته گذشت. روزها بلندتر می شدند و شبها گرم تر می شدند. بهار واقعاً از راه رسیده بود. موش‌ها بذرهای قاصدک را کاشته بودند ولی هنوز داشتند روی کاشتن آفتاب گردان برنامه ریزی می کردند. آنها نمی دانستند که برای کاشتن تخم آفتاب گردان، چگونه باید زمین را بکاوند.

بذرهای قاصدک به اندازه ای کوچک هستند که حتی پنجه موش می تواند آنها را در خاک فشار دهد، یا با پاهای عقب روی آن خاک بپاشند. دانه‌های آفتاب گردان بزرگ است و برای یک موش سخت است که آنها را جا بجا کند. آنها خیلی بزرگتر از آن هستند که صرفاً بتوان آنها را در خاک فشار داد.

کنگرفرنگی ترسیده بود. او درباره این مشکل فکر نکرده بود و نمی دانست چه کار باید کرد.

موش‌ها چندین بار در انبار دور هم جمع شدند و در این باره با هم حرف زدند. هیچ کس نتوانست راه حلی برای این مشکل پیدا کند.

هر چهار موش، صبح خیلی زود برای کاشت بذر دور هم جمع می شدند. گرچه، امروز، یک چیز دیگری هم بود که از کاشتن بذر هم مهمتر بود و می بایست درباره آن با هم حرف می زدند.

موش موشک سر صحبت را باز کرد و گفت: کنگرفرنگی و من، نزدیک برکه، در مجرای فاضلاب، سه بچه گربه پیدا کردیم که بیتیم بودند. صبح امروز، مادر آنها زیر ماشین رفت و مُرد. این بچه گربه‌ها خیلی کوچک هستند و هنوز شیر می خورند. اگر ما نتوانیم راهی پیدا کنیم که به آنها کمک کنیم به زودی از گرسنگی تلف می شوند.

همه موش‌ها ساکت بودند. همه به فکر بچه گربه‌های گرسنه بودند.

وول وولک با اطمینان گفت: لیلا حتماً به آنها کمک خواهد کرد. شاید بتوانم کاری کنم که او دنبال من بباید.

بنفسک گفت: راستی، وول وولک، از لیلا برای ما نگفته‌ی. بالاخره چی شد؟ ما که انقدر سرمان شلوغ بود که اصلاً یادمان رفت از تو بپرسیم. از صدای بنفسک معلوم بود که از اینکه فراموش کرده احوال لیلا را بپرسد، واقعاً ناراحت است.

وول وولک گفت: اشکالی ندارد. بعداً به شما می گویم. فعلًا بباید به فکر کمک به بچه گربه‌ها باشیم.

کنگرفرنگی گفت: حق با وول وولک است. ما باید خیلی سریع یک کاری بکنیم، و گرنه خیلی دیر می شود. این فکر که وول وولک لیلا را دنبال ما بیارود خیلی فکر خوبی است. بچه گربه ها در مجرای فاضلاب هستند و فکر کنم که لیلا هم برای کمک به آنها کمک لازم داشته باشد. بنابراین من هم سعی می کنم کاری کنم که جاشوآ به دنبال من بیاد. گاهی اوقات که من با جاشوآ بازی می کنم، بند کفشه او را به یک طرف می کشم و او هم به دنبال من می آید. شاید فکر خوبی باشد که تو هم با لیلا همین کار را بکنی. هنوز هوا روشن است و بچه ها وقت دارند که بیایند. همه دم مَجرا، نزدیک آبگیر، همدیگر را می بینیم.

بنفسک رو به وول وولک کرد و پرسید: می توانم کمکی به تو بکنم؟ مثلاً می توانم مواظب باشم تا سر و کله یک گربه پیر آن طرف ها پیدا نشود!

وول وولک خیلی خوشحال شد که بنفسک می خواهد با اون بیاد. اون مطمئن بود که اگر بتواند به لیلا بفهماند، لیلا حتماً می آید ولی چطور باید این را به او می فهماند؟ او مطمئن نبود که کفش لیلا بند داشته باشد تا بتواند آنرا بکشد. شاید چیزی به فکر بنفسک برسد!

دو موش کوچولو، با هم به طرف پایین جاده، به سوی خانه وول وولک دویدند.

بخش 7

دو موش کوچولو به ورودی رسیدند. گربه پیر درست جلوی سوراخ خانه موش خوابیده بود!

وول وولک با خودش گفت: آه، نه! حالا چی کار کنیم؟ پارسال، فصل پاییز، عموی لیلا جلوی همه سوراخ موش ها را گرفت.

راسنی، عمو محمود، سر در تمام ورودی های موش ها را درپوش گذاشته بود و اگر در اصلی، پشت در پنهان نبود، آن را هم درپوش می گذاشت. این در به قدری کوچک بود که فقط کسانی که قد و قواره یک موش را داشتند می توانستند آن را راحت ببینند.

بنفسک از وول وولک بزرگتر بود و همه چیز را درباره گربه ها می دانست و به وول وولک گفت که برود و با فاصله نسبتاً زیادی جلوی گربه بایستد تا خودش بتواند توجه شیبا را به خود جلب کند و بعد وول وولک برود و لیلا را ببیاورد. بنفسک سینه خیز به طرف شیبا که خواب بود، رفت و یکی از سبیل های شیبا را گرفت و محکم کشید. شیبا بیدار شد، و وول وولک را که جلوی او ایستاده بود دید. پرید که او را بگیرد. همان موقع بنفسک به طرف ایوان رفت، و شیبا برگشت که بنفسک را بگیرد.

بنفسک موش کوچولو و فرزی بود. گربه پیر نمی توانست حرفی او بشود. بنفسک، در آن طرف ایوان سر گربه را گرم کرد، و وول وولک هم از فرست انتفاده کرد و به سوراخ پرید. همانطور که دُمب خودش را بالا کرده بود دعا می کرد که لیلا در اتاق خودش باشد. نمی دانست اگر لیلا آنجا نباشد کجا باید دنبالش بگردد. وقتی برای تلف کردن نبود. در همین موقع به اتاق لیلا رسید و وقتی دید لیلا روی تخت دراز کشیده و کتاب می خواند، نفس راحتی کشید.

حالا تنها کاری که باید می کرد این بود که یک جوری کاری کند که لیلا دنبالش ببیاد. ولی چطوری؟ اول باید توجه لیلا را به سوی خودش جلب می کرد. یادش آمد که بنفسک سبیل شیبا را کشید. پس، از تخت بالا رفت تا به بالش رسید. بعد هم یک دسته موی لیلا را گرفت و کشید. لیلا سرش را برگرداند و اون را نگاه کرد و با خنده گفت: سلام، دوست کوچولو!

بعد وول وولک رفت به طرف کت لیلا. گوشه کت لیلا را گرفت و کشید.

لیلا آهسته نشست که وول وولک نترسد و گفت: چی کار داری می کنی؟ موش کوچولو!

وول وولک زیر پای لیلا رفت و جورابش را کشید و از تخت پایین پرید و در کفش لیلا رفت. خوشبختانه کفش لیلا بند داشت. بند کفش را گرفت و آن را به طرف لیلا کشید.

لیلا گفت: چی می خواهی؟ می خواهی من جایی بیام؟ بعد هم کفشن را گرفت و پوشید و به موش کوچولو نگاه کرد و گفت: حالا باید چی کار کنم؟

وول وولک بند کفش لیلا را کشید و سعی کرد که لیلا را به طرف در ببرد. بالاخره موفق شد و لیلا دنبال اون راه افتاد.

وول وولک از در جستی زد و به طرف پله رفت. چند بار هم ایستاد و پشت سرش را نگاه کرد که مطمئن بشود که لیلا دارد دنبالش می آید. لیلا هم فهمیده بود و پشت سر وول وولک می رفت تا بالاخره پای پله رسیدند. وول وولک ایستاد و نگاهی به اطراف انداخت. مادربزرگ لیلا روی صندلی نشسته بود و خوشبختانه پیشش به آنها بود.

مادربزرگ گفت: لیلا، عزیزم، داری کجا می ری؟

لیلا نمی دانست چی بگه. اون نمی خواست به مادربزرگ عزیزش دروغ بگه، و از طرفی هم نمی دانست که دوست کوچولوش دارد اون را کجا می برد. برای همین هم بود که گفت: اجازه می دهی بروم بیرون بازی کنم؟

هوا آفتابی بود و روز قشنگی بود.

مادربزرگ گفت: آره عزیزم، ولی خیلی دیر نکن.

لیلا در خانه را باز کرد. وول وولک جستی زد و در ایوان رفت. شیبا در ایوان بود. لیلا زود وول وولک را برداشت و در جیش گذاشت و گفت: سلام شیبا.

شیبا که از بس بنفسک اون را به بازی گرفته بود، خسته شده بود، میومیویی کرد و به لیلا نگاه کرد. لیلا به اون گفت: می خواهی بری تو؟ بعد هم در را برای شیبا نگه داشت و شیبا به اتاق نشیمن رفت. در آنجا می توانست از دست بنفسک، این موش بی شرم، در امان باشد.

لیلا، وول وولک را دوباره روی زمین گذاشت و گفت: ببخشید، موش کوچولو. امیدوارم خیلی نترسیده باشی. وول وولک گیج شده بود. همانجا ایستاد تا بنفسک بیرون آمد و گفت: زود باش وول وولک.

وول وولک مثل اینکه تازه از خواب بیدار شده باشد، شروع به دویدن کرد.

هر سه با عجله به طرف آبگیر رفتند. وول وولک و بنفسک هر چند قدمی که می رفتد، می ایستادند تا مطمئن شوند که لیلا پشت سرshan است.

و لیلا به دنبال آنها می رفت.

بخش 8

کنگر فرنگی و موش موشک خیلی راحت جاشوآ را پیدا کردند. فقط می باشد از چشمی کوچکی بگذرند تا به خانه جاشوآ برسند. وقتی به آنجا رسیدند دیدند او دارد بازی می کند. اتفاقاً کوله پشتی دن که پیشاہنگ بود همراهش بود. بچه ها وانمود می کردند که جهانگردان بزرگی هستند.

کمی طول کشید تا کنگر فرنگی بتواند توجه جاشوآ را به خودش جلب کند. در حقیقت، دن بود که اول دو موش کوچولو را دید و در حالی که هیجان زده شده بود گفت: جاشوآ نگاه کن. جاشوآ نگاه کرد که بینند دوستش به کجا اشاره می کند که در همین موقع موش کوچولوی را که با او دوست بود، دید. کنگر فرنگی و یک موش دیگر بند کفش او را به زور می کشیدند که جاشوآ گفت: آه، اون دوست من است. سلام موش کوچولو، حالت چطوره؟

کنگر فرنگی بند کفش را ول کرد و پاچه شلوار جاشوآ را گرفت و کشید و بعد چند قدمی به طرف آبگیر جست و خیز کرد، و صبر کرد، و به دو پسر بچه نگاه کرد.

جاشوآ گفت: دن، من فکر می کنم که اون می خواهد من باهاش بروم، بعد هم یک قدم به طرف کنگر فرنگی برداشت. همین که جاشوآ جلو آمد، موش موشک ترسید و خواست فرار کند ولی کنگر فرنگی اون را صدا کرد و گفت: نترس موش موشک؛ من فکر می کنم جاشوآ فهمیده که ما می خواهیم که اون دنبال ما بیاد و خوشحال از اینکه دوستش هم با اون هست چون او هم می تواند در مجرای فاضلاب به جاشوآ کمک کند.

دو موش کوچولو چند قدم دیگر به جلو رفته و مرتب بر می گشتدند که بینند بچه ها پشت سر آنها می آیند یا نه. بچه ها دنبال موش ها می رفتهند. با سرعتی که پاهای کوچولوی موش ها می توانست بدو.

آنها قبل از وول وولک، بنفسک، و لیلا به آنجا رسیدند. دو موش کوچولو، پسر بچه ها را به طرف مجرای فاضلاب راهنمایی کردند.

بچه گربه ها هنوز طوری میومیو می کردند که هر کس که می شنید دلش می سوخت. آنها خیلی گرسنه بودند و کم کم داشتند نگران می شدند.

اول، دن صدای آنها را شنید و سرش را به طرف مجرای فاضلاب پایین گرفت. بچه گربه ها که به عمرشان آدم ندیده بودند خیلی ترسیدند و بیشتر ته لوله رفته و سعی کردند ساکت باشند و زیر لب می غردند.

دن از جاشوآ پرسید: حالا چطور آنها را بیرون بیاوریم؟

جاشوآ نگاهی به درون لوله کرد. وقتی دید فقط می تواند چشم های گربه ها را که در تاریکی برق می زد ببیند گفت: من نمی دانم چه باید کرد.

بچه گربه ها از ترس ساکت شده بودند. دن و جاشوآ همانجا نشستند تا راه حلی پیدا کنند.

جاشوآ گفت: دن، من از تو کوچکترم و می توانم سینه خیز در لوله بروم ولی از این می ترسم که بچه گربه ها هم بیشتر ته لوله بروند.

همانطور که آنجا نشسته بودند، وول وولک و بنفسک از راه رسیدند. لیلا هم درست پشت سر آنها بود و با حجب و حیا گفت: سلام جاشوآ، سلام دن. لیلا جاشوآ و دن را که همکلاسی های او بودند می شناخت ولی با کسانی که آنها را خوب نمی شناخت، خجالتی بود.

دن گفت: سلام لیلا! تو اینجا چه کار می کنی؟ بعد هم نگاهی به وول وولک و بنفسک کرد و گفت: جاشوآ، مثل اینکه تو تنها کسی نیستی که با یک موش کوچولو دوست است که می خواهد به بچه گربه های گرسنه کمک کند؛ اینجا را نگاه کن! و به دو موشی که لیلا را آنجا آورده بودند اشاره کرد.

جاشوآ، لبخندی به موش ها زد، و به لیلا گفت: خیلی ناز هستند، اینطور نیست؟!

جاشوآ و دن بچه های خیلی خوبی بودند و لیلا آنها را دوست داشت و حالا که می دید آنها نیز حیوان هارا دوست دارند، بیشتر آنها را دوست داشت.

جاشوآ ادامه داد: لیلا، چند بچه گربه درون مجرای فاضلاب هستند. از صدای گریه آنها معلوم است که خیلی وقت است که آنجا تنها مانده اند. باید یک اتفاقی برای مادر آنها افتاده باشد. فکر می کنی بتوانی به ما کمک کنی که آنها را از اینجا بیرون بیاریم؟

لیلا گفت: مسلم است که هر کاری که از دستم بر بیاید، خواهم کرد.

بچه گربه ها دیگر نمی ترسیدند و دوباره شروع به گریه کردند.

لیلا تصمیم گرفته بود که سعی خوش را بکند که به آنها کمک کند و گفت: ای کاش، کمی شیر با خود داشتم و می توانستم به آنها غذا بدهم.

دن، ناگهان بیاد کوله پشتی پیشاهنگی اش افتاد و گفت: من کمی پودر شیر در کوله پشتی ام دارم و یک فنجان هم دارم که بتوانیم آن را با آب حل بگیریم. او پودر شیر را در فنجان ریخت و بعد با آن قاطی کرد ولی فنجان را پر نکرد که لیلا بتواند آن را با خود به درون لوله ببرد.

لیلا سینه خیز درون لوله رفت. خاک خیلی نرم بود و چند بار نزدیک بود لیلا بیفت و لیلا بالآخره، به جایی رسید که می توانست لاک پشتی در لوله حرکت کند. او همینطور که به طرف بچه گربه ها می رفت، با نرمی و مهربانی با آنها حرف می زد و بچه گربه ها با شنیدن صدای لیلا آرام می شدند. آنها از او نمی ترسیدند و از او فاصله نمی گرفتند. درست مثل اینکه می دانستند که لیلا می خواهد به آنها کمک کند.

لیلا، وسط راه ایستاد، و دن و جاشوا را صدا کرد و گفت: فکر می کنید بتوانید کمی به دنبال من ببایید؟ و من بچه گربه ها را یکی یکی به شما بدهم؟

به نظر می رسد که فکر خوبی باشد. جاشوا پشت لیلا درون لوله رفت. دن که از همه درشت اندام تر بود به دنبال آن دو وارد مجرای فاصلاب شد.

بخش 9

درون مجرای فاضلاب سرد و مرطوب بود. نور کم بود و تقریباً تاریک بود. لوله، آهنین و سرد بود و نمی‌شد به آن دست زد. بچه‌ها جا نداشتند که تکان بخورند.

برای دن از همه مشکل تر بود؛ چون او به نسبت سنش، درشت هیکل بود ولی لیلا و جاشوآ کوچک اندام بودند. در ضمن کوله پشتی دن نیز که با او بود کار را مشکل تر کرده بود چون او می‌بایست آن را به پیشتش می‌بست تا دستانش آزاد باشد که بتواند در صورت لزوم کمک کند اما کوله پشتی اش به بالای لوله می‌خورد و نمی‌توانست حرکت کند. این بود که روی شکمش دراز کشید و پاهای خودش را محکم به زمین زد تا بتواند جلو برود.

بیرون از لوله فاضلاب، موش‌ها که می‌دیدند خاک ماسه‌ای نزدیک فاضلاب تا چه حد شل و کثیف است جست و خیز می‌کردند که جای بهتری پیدا کنند.

بچه‌ها جلو می‌رفتند.

لیلا به بچه گربه‌ها رسید. در تمام این مدت با نرمی و مهربانی با بچه گربه‌ها حرف می‌زد. به اولی رسید. او مثل یک توپ پشمaloی سیاه بود. بچه گربه، اول غرید ولی گذاشت لیلا به او دست بزند. بعد صورتش را در فنجان گذاشت، عطسه‌ای کرد، و ساکت شد.

لیلا چند بار سعی کرد به او شیر بدهد ولی او بچه تر از آن بود که بتواند خودش شیر بخورد. لیلا دستمال تمیزی را که مادر بزرگش به او گفته بود همیشه همراه داشته باشد، در آورد و یک گوشه دستمال را درون ظرف شیر گذاشت و بعد آن را درآورد و در دهان بچه گربه گذاشت. گربه کوچولو که خیلی گرسنه اش بود شروع کرد به مکیدن دستمال. لیلا دوباره دستمال را گرفت و در شیر فرو کرد.

خلاصه، مدتی طول کشید تا گربه کوچولو سیر شد. بعد لیلا گربه را گرفت و به جاشوآ داد و گفت: لطفاً تو این را نگاه دار تا من به بعدی شیر بدهم.

جاشوآ، این گربه پشمaloی سیاه را گرفت. گربه با حس کردن بوی یک آدم دیگر، دوباره غرید. ولی چون خیلی خسته بود، و سیر هم شده بود، در دست جاشوآ خوابش برد.

لیلا دومین بچه گربه را شیر داد. او مثل یک گوله‌ی نرم سفید و قهوه‌ای بود و یک کم از اولی بزرگتر بود و می‌توانست خودش شیر بخورد. وقتی لیلا صورت او را در فنجان گذاشت، عطسه‌ای کرد و شروع کرد به خوردن.

لیلا نفس راحتی کثید. ساده‌تر از آن بود که او فکر می‌کرد.

بخش 10

دومین بچه گربه هم سیر شد. حالا فقط دو تا بچه گربه دیگر مانده بودند که گرسنه بودند و لیلا باید به آنها غذا می داد.

جاشوا، می توانی دومین گربه را از من بگیری؟

جاشوا جلو رفت و گربه سفید قهوه ای را از او گرفت. گربه اولی در بغلش خوابیده بود، و دومی هم داشت خوابش می گرفت. دست های جاشوا پر بود و نمی توانست گربه دیگری را در دست خود جا دهد.

لیلا سومین بچه گربه را گرفت که رنگش نارنجی بود. صورتش را در ظرف گذاشت که شیر بخورد، او عطسه ای کرد، پت پت کرد و سعی کرد فرار کند. بالاخره، فهمید که باید شیر بخورد و شروع به خوردن کرد. لیلا دوباره نفس راحتی کشید.

او تند تند شیر می خورد. خیلی تند. لیلا ترسید که مبادا دل درد بگیرد و مريض بشود، و مرتب بايست او را از ظرف شیر دور می کرد که لااقل نفس بکشد، و بعد به خوردن ادامه دهد.

بالاخره، شیر شد. یا لااقل لیلا اينطور تصميم گرفت چون می ترسید که او زيادي شیر بخورد و برای چهارمين بچه گربه که روی زانوش نشسته بود و رنگش خاکستری بود چيزی نماند.

لیلا به جاشوا گفت: می توانی يکی از گربه ها را به دن بدھی، و اين يکی را از من بگیری؟

يکی از گربه ها روی زانوی جاشوا خوابیده بود و دیگری در بغلش بود؛ باخاطر همین هم بود که او نمی توانست تکان بخورد تا گربه ها بيدار نشوند. دن باید جلوتر می آمد تا يکی از بچه گربه هارا از او بگیرد.

دن با يك لگد بزرگ به اندازه کافی نزديك آمد که بچه گربه را از بغل جاشوا بگيرد. لیلا سومين بچه گربه را به جاشوا داده بود. يك دفعه صدای تلق و تلوق بدی از اطراف و از بالا به گوش رسید.

خاک سست بود و لگد دن برای آن خيلي سنگين بود و باعث شده بود خاک جابجا شود و حالا تمام تپه داشت روی آنها تلق و تلوق می کرد.

همين که لیلا آخرین بچه گربه را گرفت همه جا خاموش شد و دیگر چشم چشم را نمی دید.

این تلق و تلوق وحشتنيک ادامه پيدا کرد و به نظر خيلي طولاني می آمد. وقتی صدا قطع شد بچه ها ديدند که وروي فاضلاب بسته شده است. چند تن خاک و شن و سنگ جلوی وروي را گرفت. بچه ها در آنجا گير کرده بودند. خوشبختانه کمی جلوتر نوري سو سو می کرد. حرکت

زمین باعث شده بود که خاک باز بشود و همین باعث شده بود که مجرای فاضلاب در محل اتصال، کنده شود ولی همین قدر باز بود که مقداری نور و هوای تازه وارد آنجا شود.

معجزه بود که لوله آهنین فاضلاب فرونریخت. ولی چطور می توانستند از آنجا خارج شوند. بچه ها از ترس می لرزیدند، ولی هیچ کس صدمه ندیده بود.

بچه گربه ای که دست لیلا بود از گرسنگی میومیو می کرد و لیلا کار غذا دادن به بچه گربه را شروع کرد. خوشبختانه آخرین قطرات شیر بر اثر این تکان ها نریخته بود.

حالا باید چه کار می کردند؟ دن سعی کرد برگرد و ببیند راهی هست که بتوانند از آنجا خارج شوند یا نه! ولی ورودی طوری بسته شده بود که هیچ راهی نبود.

دن کوله پشتی خودش را زیر و رو کرد و کاردک کوچکی پیدا کرد. بعد برگشت و سینه خیز به طرف در ورودی رفت. همان لحظه فهمید که هیچ امیدی برای خارج شدن از آنجا نیست. یک سنگ گرد بزرگ، بیشتر بخش ورودی را بسته بود. با اینکه دن سعی کرد سنگ را با تمام قدرت فشار دهد ولی سنگ از جا تکان نمی خورد. این بود که از همانجا برگشت و به بقیه بچه ها گفت: می ترسم اینجا حبس شده باشیم ولی نگران نباشید. من مطمئن هستم که پدر و مادر من به زودی به دنبال ما خواهند آمد.

دن پسر شجاعی بود ولی با این حال، او هم ترسیده بود. آخر، پدر و مادرش از کجا می دانستند که کجا باید به دنبال او بگردند؟ او و جاشوآ به هیچ کس نگفته بودند به کجا می روند؛ یعنی نمی دانستند به کجا می روند؟ با اینکه بچه ها حسابی ترسیده بودند ولی می دانستند که باید امیدوار باشند و نباید روحیه خود را از دست بدند.

جاشوآ هم این را فهمیده بود و گفت: آره، پدر و مادر من و خاله و عموهای من هم نگران من خواهند شد. آنها هم به دنبال من خواهند آمد.

لیلا می دانست که عموهای مادر بزرگش هم برای او دلوایس می شوند. گرچه، پدر و مادر لیلا نمی دانستند که لیلا اصلاً در کدام کشور است! همین فکر باعث شد که اشک از چشمان لیلا سرازیر شود و برای اینکه گریه اش نگیرد، فوراً شروع کرد به خواندن دعایی که مادر بزرگش به او یاد داده بود: بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله رب العلمين....

این کلمات به او قدرت بخشید و دلش آرام شد.

جاشوآ گفت: چقدر قشنگ بود لیلا، این خیلی شبیه به دعایی است که پدر و مادر من به عبری می گویند. معنی آن چیست؟

لیلا خوشحال شد از اینکه مادر بزرگش او را مجبور کرده بود که معنی این دعا را یاد بگیرد، و حالا می‌توانست ترجمه‌ی آن را برای دوستش بگوید.

با نام خدا، رحمتگر، بخشايشگر. ستايش و سپاس خدای را، پروردگار جهان. رحمتگر، بخشايشگر. مالک و فرمانده روز داوری. تنها تو را می‌پرستیم؛ تنها از تو پاری می‌خواهیم. ما را برای راست هدایت کن؛ راه کسانی که به ایشان نعمت داده ای؛ نه راه کسانی که سزاوار خشم شده اند، و نه راه گمراهان.

دن گفت: اوه، چقدر این شبیه به دعای پروردگار است! برای لیلا و جاشوا جالب بود که ببینند که این دعا چیست؟

مادر بزرگ لیلا گاهی اوقات آیه‌های قرآن را که درباره اهل کتاب بود برای او می‌خواند. مادر بزرگش به او گفته بود که قرآن، همه‌ی کسانی را که به یک خدا ایمان دارند، تسلیم شده می‌نامد که به عربی می‌شود "مسلمان".

مادر بزرگ لیلا به او گفته بود که این مهم نیست که مردم دین خودشان را به چه اسمی بخوانند. چون هر کس که واقعاً به خدا و آخرت ایمان داشته باشد و آدم خوب و پرهیزگاری باشد، یک تسلیم شده است. و حالا دن می‌گفت که دعای او هم، مثل دعای لیلاست!

لیلا و جاشوا گفتند: دن، لطفاً این دعا را برای ما بگو.

همه‌ی بچه‌ها وقتی راجع به خدا حرف زندند و به خدا فکر کرند آرامش پیدا کردند.

دن با کمی خجالت شروع کرد: ای پدر آسمانی، نام تو مبارک باد....

باز هم کلمات دعا، در آن جای تنگ و تاریک پیچید، و به بچه‌ها آرامش بخشید.

بخش 11

در بیرون، کنار ورودی فاضلاب، موش‌ها سراسیمه و نگران بودند. آنها سعی کردند راهی در زمین باز کنند و بچه‌ها را نجات دهند. بعد از چند دقیقه، کنگرفرنگی مانع آنها شد و گفت: این کار هیچ فایده‌ای ندارد؛ ما باید برویم و کمک بیاوریم.

به نظر می‌رسید که بنفسک و موش موشک خیلی ترسیده باشند.

کنگرفرنگی با مهربانی گفت: شما دو تا همین جا بمانید و مواطن بچه‌ها باشید. او فهمیده بود که بنفسک و موش موشک احتیاج دارند احساس کنند که کار مهمی انجام می‌دهند، ولی آنها به قدری ترسیده بودند که نمی‌توانستند کاری بکنند. بعد هم به وول وولک گفت: می‌شه خواهش کنم که تو با من بیایی؟

دو موش کوچولو، با پاهای کوچولوی شان تا آنجا که می‌توانستند دویدند.

وقتی به اندازه کافی دور شدند که آن دو موش دیگر صدای آنها را نشنوند، وول وولک به کنگرفرنگی گفت: چه کار باید بکنیم؟ چه طوری کمک بیاوریم؟

کنگرفرنگی گفت: نمی‌دانم؛ ولی باید سعی خودمان را بکنیم.

در این فاصله، هر سه خانواده هر چه بیشتر نگران می‌شدند.

مادربزرگ و عموهای لیلا خانه را زیر و رو کردند. لیلا قبل هیچ وقت بدون اجازه از حیاط بیرون نرفته بود. آنها نمی‌دانستند چه کار کنند. بالاخره، عمو محمود گفت: باید کمک بخواهیم.

مادربزرگ لیلا گفت: همین طور است و با سرعت از خانه بیرون آمدند. آنها از خیابان بالا رفته و به خانه معلم لیلا رسیدند.

خانم ساگریت با دیدن آنها کمی تعجب کرد. آنها به خانم ساگریت گفتند که لیلا نیست. او گم شده!

خانم ساگریت به نامزدش که لی نام داشت و در اداره پلیس کار می‌کرد تلفن کرد. او به خانم ساگریت گفت که اتفاقاً همین الان رئیس پلیس با او تماس گرفته و گفته که خانواده جاشوآ و دن هم پیش پلیس رفته اند و از گم شدن فرزندانشان خبر داده اند، و قرار است خانواده دن و جاشوآ به مدرسه بروند، و خوش هم از اداره پلیس به مدرسه می‌آید تا همگی را در آنجا ببینند.

مادربزرگ لیلا ناگهان بیاد آورد که اجاق را خاموش نکرده است. او و عمو محمود از خانم ساگریت معذرت خواستند و به منزل رفته و مطمئن شوند همه چیز در امن و امان است و به خانم ساگریت گفتند که هر چه زودتر به مدرسه می‌آیند.

عمو عبدالله و خانم ساگریت به طرف مدرسه رفتند.

خوب شد که مادر بزرگ لیلا و عموم محمود مجبور شدند اول به خانه بروند، و گرنه، و ولک و کنگرفرنگی هیچ وقت آنها را پیدا نمی کردند.

بخش 12

غیر از عمو محمود و مادر بزرگ لیلا همه در مدرسه بودند. خانم ساگریت همه را به کلاس خودش برد. همین که نشستند، عموی دن به مادر دن گفت: تو نباید می گذاشتی که دن با یک پسر یهودی بره بیاد. مادر دن گفت: ساکت باش ژرژ. یهودی ها هم مردمانی مثل ما هستند.

همان وقت خانواده جاشوآ از در وارد شدند. اول، پدر و عموی جاشوآ آمدند. بعد مادر و عمه جاشوآ که به او دلداری می دادند، وارد شدند.

مادر دن نگاهی به صورت آن زن یهودی کرد، و بلا فاصله پیش او رفت. آنها یکدیگر را بغل کردند و با هم گریه کردند.

لی، نامزد خانم ساگریت، که از بچگی با عموی دن دوست بود به او گفت: ژرژ، یادت هست که عیسی به ما یاد داد که بقیه مردم را مثل خودمان دوست داشته باشیم.

ژرژ از خجالت سرش را پایین انداخت. او از کسی متفرق نبود. فقط خیلی نگران بود. او دن را از تمام برادرزاده هایش بیشتر دوست داشت. دن خیلی پسر خوبی بود و هیچ وقت بی خبر جایی نمی رفت.

وقتی مادر بزرگ لیلا با عمو عبدالله به مدرسه رسیدند، کنگرفرنگی و وول وولک هم که دنبال آنها رفته بودند، به بالای تپه رسیدند.

وول وولک با هیجان گفت: این مادر بزرگ لیلاست. موش ها با عجله به طرف آنها رفتند. البته خیلی هم لازم نبود عجله کنند چون مادر بزرگ لیلا پا درد داشت و مجبور بود آهسته راه برود. موش ها خیلی آسان به آنها رسیدند.

وول وولک گفت: حالا چی؟
کنگرفرنگی گفت: باید به دنبال آنها بروم و ببینیم به کجا می روند.

هیچ کدام از آنها با آدم های بزرگسال دوست نبودند، و از آنها می ترسیدند. از این گذشته، آنها شک داشتند که آدم بزرگ ها مثل بچه ها به دنبال آنها بیایند.

وقتی آنها وارد کلاس شدند، آقای لی به آخر حرف هایش رسیده بود و گفت: ظاهرآ هیچ سرنخی نداریم و نمی دانیم از کجا شروع کنیم، و کجا دنبال بچه ها با گردیم! صدای او کمی خصمانه بود چون او بهتر از هر کس می دانست که به زودی غروب خواهد شد و می ترسید که بچه ها در تاریکی، تنها بمانند.

وقتی حرفش تمام شد مادر دن و مادر جاشوآ به طرف مادر بزرگ لیلا رفتند. مادر بزرگ لیلا دست های آنها را گرفت و گفت: بباید همه با هم برای بچه هایمان دعا کنیم. و دعای خودش را اینطور شروع کرد:

بسم الله الرحمن الرحيم. اي خدای مهربان که همه مارا آفریده اي، تو نگهدار همه ما هستي. ما بچه های خودمان را به دست تو سپرديم و خواهش می کنیم که آنها را سلامت بدار و از خطر حفظ کن. خدايا، به ما نشان بد که چطور آنها را پيدا کنیم، اگر خواست تو اين است.

بعد هم همان دعایي را که لیلا خوانده بود، خواند. همه ساكت بودند و گوش می دادند.

کنگرفرنگی و وولک از میز کامپیوتر بالا رفتند. جای خوبی بود و از آنجا همه چيز را می توانستند ببینند. آقای لی تنها کسی بود که متوجه آنها شد. او به آنها نگاه کرد و چيزی نگفت. او موش هارا خیلی دوست داشت و نمی خواست کاري کند که آنها بترسند.

پدر بزرگ دن از اين همه ايمان پاک و خالصانه مادر بزرگ لیلا خيلي تحت تاثير قرار گرفته بود. اين وضع خيلي در او اثر گذاشت. آنها سه خانواده بودند با گذشته هاي بسيار متفاوت ولی همه برای يك چيز دور هم جمع شده بودند. پدر بزرگ دن هم دعای خودش را خواند.

آقای لی و وولک تنها کسانی بودند که متوجه حرکات عجیب و غریب کنگرفرنگی شدند. کنگرفرنگی چشمانش را بسته بود و روی صفحه کلید کامپیوتر می پرید. او آهسته، از يك کلید به کلید ديگر می رفت و چشمانش را بازنمی کرد.

وولک مات و مبهوت مانده بود که کنگرفرنگی دارد چه می کند! او هیچ وقت ندیده بود که کنگرفرنگی انقدر حرکات عجیب و غریب از خودش در بیاورد. بعد مدتی به او خیره شد و دید او دارد دعا می کند. وولک می دانست که در واقع کنگرفرنگی نیست که دارد اين کارها را می کند. او داستان موش های قهرمان را شنیده بود که توانسته بودند خودشان را به دست خدا بسپارند، همانطور که بعضی از آدم ها می توانند چنین کاري کند، ولی هیچ وقت به چشم خودش چيزی ندیده بود و با شگفتی سرش را پايان انداخت.

کنگرفرنگی روی صفحه کلید می پرید. وقتی لی دید که روی صفحه کامپیوتر "لوله آبگیر" نوشته شده، زبانش بند آمد و مات و مبهوت ماند. و در دل گفت: خدايا، واقعاً که تو معجزه می کني و به هر کس که از تو کمک بخواهد، کمک می کنی!

خانم ساگریت هم نگاه او را دنبال کرد، و آقای لی هم نگاهی به او کرد و سرش را آهسته تکان داد. خانم ساگریت که مات مانده بود، جلوی زبانش را گرفت. کنگرفرنگی چشمانش را باز کرد. مثل اينکه خواب بود. وولک رفت بالا، پيش کنگرفرنگی و گفت: او، کنگرفرنگی! و به قدری ذوق زده بود که نمی توانست حرف بزند.

پدر بزرگ دن حرفش را تمام کرد. لی گفت: ما باید از آبگیر شروع کنیم. کسی چیزی نگفت. پیاده، چند دقیقه تا آنجا راه بود. ولی لی باید ماشین خودش را می آورد تا در صورت لزوم بتواند با مرکز پلیس تماس بگیرد. او از خانم ساگریت خواست که همراهش برود، و آهسته به او گفت: من فکر نمی کنم کسی بتواند آنچه را که ما الان دیدیم بفهمد. مردم، اغلب، از چیزی که نمی توانند بفهمند می ترسند.

خانم ساگریت سرش را به علامت تأیید، تکان داد. او می دانست که لی چه می گوید و با خودش فکر کرد که آره، ما باید بخاطر معجزه هایی که می بینیم از خدا ممنون باشیم ولی نباید آنها را به کسانی بگوییم که آمادگی فهمیدنش را ندارند.

بخش 13

نقریباً غروب شده بود که همه آنجا رسیدند. آقای لی و خانم ساگریت که پیش از همه رسیده بودند، یکراست به طرف لوله رفتند. لی رفت ببیند که چه مقدار خاک و گل جلوی ورودی را گرفته است. خانم ساگریت بالای تپه رفت و به محلی که لوله باز شده بود رسید و دید شکافی در زمین ایجاد شده. آنگاه دو موش را در تاریک و روشن غروب دید که از خستگی کز کرده بودند و داشتند از آن سوراخ کوچک محافظت می کردند. او آهسته به لی اشاره کرد. لی کمی آن طرف تر رفت و با لبخند گفت: فکر می کنم خوب کسانی مراقب بچه ها بوده اند. بعد با هم چند قدمی جلوتر رفتند. لی یک لالایی قدیمی هندی را زمزمه کرد تا موش ها آرام بیدار شوند.

بنفسک و موش بیدار شدند و این طرف آن طرف پریدند تا خود را در جایی مخفی کنند. بعد لی با خانم ساگریت به طرف سوراخ برگشتند. لی چراغ قوه اش را درون سوراخ گرفت و خانم ساگریت با صدای بلند گفت: لیلا، جاشوآ، دن، شما آنجا هستید؟

بچه ها با خوشحالی فریاد زدند: خانم ساگریت!

خانم ساگریت گفت: حالتان خوب است، بچه ها؟

لیلا گفت: بله، خوب هستیم ولی گرسنه ایم و کمی هم سردمان است.

خانم ساگریت گفت: نگران نباشید عزیزان من. خانواده های شما دارند به اینجا می آیند و زود شماها را از اینجا بیرون می آوریم.

لی او را به کناری کشید و در گوشش گفت: زیاد به آنها امید نده که زود بیرون می آیند. خاک اینجا اصلاً استحکام ندارد و شاید کمی طول بکشد تا ما بتوانیم بچه ها را از اینجا بیرون بیاوریم، و ممکن است که بچه ها بیشتر نگران شوند.

خانم ساگریت سرش را تکان داد و دوباره به طرف سوراخ برگشت و از بچه ها پرسید: چه غذایی دوست دارید بخورید؟

دن که شکمش غار و غور می کرد گفت: هرچی!

همه خندهند.

لی به طرف ماشین رفت و با مرکز تماس گرفت و خبر داد که بچه ها پیدا شده اند. غذا در راه بود. در ضمن، پلیس چند مهندس را هم به محل فرستاده بود که ببینند بهترین راه برای اینکه بچه ها را به سلامت از آنجا بیرون بیاورند چیست!

پدر و مادر دن اولین کسانی بودند که به آبگیر رسیدند و دیدند که آقای لی و خانم ساگریت نزدیک لوله فاضلاب ایستاده اند. نزدیک آمدند و با پرسشان حرف زدند.

بعد خانواده جاشوا آمدند و با پرسشان حرف زدند.

و بالاخره لیلا صدای آیه یوی عزیزش را شنید.

همه نفس راحتی کشیدند و خوشحال بودند. غذا هم رسید و آنرا برای آنها به داخل فرستادند. لیلا سینه خیز به طرف جلو رفت تا غذا را بگیرد: سوپ گوجه فرنگی، ساندویچ پنیر، و شکلات داغ! بچه ها جشن گرفتند.

لیلا مقداری شیر گرم برای بچه گربه ها خواست. آنها با این همه سر و صدا بیدار شده بودند. به زودی شیر گرم هم رسید و آنها هم شروع به خوردن کردند. و یک شیشه شیر هم با شیر گرم برای بچه گربه سیاه کوچولویی فرستادند که نمی توانست خودش از کاسه شیر بخورد.

وقتی مهندسین رسیدند و چراغ خودشان را روشن کردند، همه احساس بهتری داشتند. خبرنگارهای محل هم به دنبال مهندس ها وارد شدند.

خبرگزاری ها فوراً خبر را پخش کردند، و همه از داستان سه بچه شجاعی که برای نجات چهار بچه گربه خود را به خطر انداخته بودند باخبر شدند. خبرنگارها یکی یکی با همه بچه ها حرف می زدند تا گزارش تهیه کنند. بچه ها هم تمام زندگی شان را تعریف می کردند.

مهندس ها در این فکر بودند که چه طور بدون نور روز خاک را محکم کنند که ریزش نکند.

لباس گرم و پتو برای بچه ها پایین فرستادند ولی بالش پایین نمی رفت. با اینکه بچه ها ناراحت بودند که شب را باید در آنجا بگذرانند ولی سعی کردند که به آنها خوش بگزند. و به زودی در پتوهای گرم و نرم خوابشان برد و خواب های خوب هم دیدند. هر کدام از بچه ها یک یا دو بچه گربه با خودشان داشتند.

اخبار سه کودکی که از سه کشور مختلف، با سه دین مختلف، به امریکا آمده بودند و در لوله آبگیر خوابیده بودند، به یک خبر بین المللی تبدیل شد و در سراسر جهان پخش شد.

کنگرفرنگی و وول وولک به دنبال خانواده لیلا نزدیک لوله آبگیر آمدند و بنفسک و موشک را پیدا کردند و در آن شلوغی تا آنجا که جرأت کردند، نزدیک شدند.

کنگرفرنگی به بنفسک و موشک گفت: شما خیلی خوب از بچه ها مواظبت کردید. وول وولک به کنگرفرنگی گفت: تو هم خیلی خوب بلد بودی که چه کار کنی که کمک بیاوری.

کنگر فرنگی گفت: من هیچ کاری نکردم. فقط خدا بود که کمک کرد. خدا همیشه به ما کمک می کند ولی ما معمولاً متوجه کمک های او نمی شویم.

با آنمه سر و صدا و نور، چهار موش کوچولو تصمیم گرفتند بخوابند. ولی وول وولک قبل از رفتن می خواست خودش سری به لیلا بزند و مطمئن شود که حال لیلا خوب است. وول وولک از اینکه دوستش را به خطر انداخته بود احساس بدی داشت. او می دانست که بالاخره همه چیز درست خواهد شد ولی ممکن نبود خوابش بیرد مگر اینکه اول لیلا را ببیند و خیالش از بابت او جمع شود. برای همین از فرصت استفاده کرد و به شکافی که درون لوله بود رفت.

وقتی وول وولک از لوله به پایین نگاه کرد دید بچه ها دور خودشان پتو پیچیدند و گرم و راحت هستند و خواست برود که لیلا چشم را باز کرد و او را دید و به او گفت: مرسی که حتی در اینجا آمدی مرا ببینی، بعد هم لبخندی زد و از خستگی چشمانش را روی هم گذاشت و خوابید.

وقتی وول وولک دید که دوستش در خطر نیست، و جایش هم گرم و نرم است، احساس بهتری کرد و رفت بخوابد.

بخش 14

یک صبح بهاری بود. هوا خوب و آفتابی بود. محل پر از جنب و جوش بود. وسایل بیشتری می فرستادند و مهندس های بیشتری از راه می رسیدند.

رسانه های خبری باعث شدند که مردم زیادی به آنجا آیند! گزارشگرانی از سراسر کشور به آنجا آمده بودند. یکی از مهمترین شبکه های تلویزیونی جهان، گوینده ای به آنجا فرستاده بود. خلاصه همه آنجا بودند.

باعث تعجب بود که موش ها در این شلوغی به محل حادثه برگردند. ولی وول وولک و کنگرفرنگی طاقت نمی آوردند که از آنجا دور باشند. بنفشک و موش موشک هم نمی گذاشتند که آنها تنها به آبگیر بروند. آنها بالای سنگی که کمی آن طرف تر بود رفتند و از آنجا همه چیز را خوب می دیدند ولی کسی آنها را نمی دید یا لاقل امیدوار بودند که کسی آنها را نبیند.

ساعت ده و نیم صبح بود که کارکنان توanstند خاک را سفت کنند و راهی به طرف بچه ها بازگشتد. ساعت یازده و نیم بود که کار مهندس ها و کارگران بالاخره به نتیجه رسید و بچه ها از آنجا آزاد شدند!

دن، آهسته از لوله بیرون آمد و در هر دستش یک بچه گربه بود. بعد جاشوا آمد که او هم یک بچه گربه به دست داشت و بالاخره لیلا هم آخرین بچه گربه را با خودش به بیرون آورد.

لباس بچه ها کثیف شده بود ولی حالشان خوب بود و خوشحال بودند. همه، همیگر را بغل کردند و بوسیلند و به قدری سرشان شلوغ بود که تقریباً هیچ کس متوجه نشد که گوینده ای تلویزیون پیش مادر بزرگ لیلا رفت و چیزی به او گفت که ناگهان صورت این زن سالمند شگفت زده شد و از چشمانش اشک جاری شد و به نوه اش گفت: ماشاءالله این هدیه خداست! لیلا، پدر و مادرت ما را پیدا کردند!

خبر این بچه ها که به تمام دنیا مخابره شده بود به شهر کوچکی در آلمان هم رسیده بود که پدر و مادر لیلا در آنجا پناهنده شده بودند. دوستان آنها، آنها را صدا کردند که ببینند و اخبار را ببینند. آنها در فیلم، مادر و برادران خود را که سال ها پیش گم کرده بودند دیدند! و بعد هم دخترشان را دیدند، لیلای خودشان را دیدند که وسط یک ماجراهی بین المللی بود.

دوستان آنها با صلیب سرخ جهانی تماس گرفتند. صلیب سرخ می خواست هر چه زودتر کارهای اداری آنها را انجام دهد، برای آنها ویزا بگیرد، و آنها را به آمریکا بفرستد. سازمان صلیب سرخ با شبکه تلویزیون تماس گرفت تا به خانواده آنها خبر بدند. تلویزیون هم برای تشریفات اداری کمک کرد و همه چیز به سرعت جور شد و قرار شد پدر و مادر لیلا با خواهر کوچک لیلا، آخر هفته به امریکا بروند!

وول وولک وقتی خبر را شنید، باورش نمی شد. لیلا، یک خواهر داشت! و دیگر از تنهايی در می آمد! و بعد، یک هو، ترسید چون فکر کرد که لیلا دیگر به دوستی او احتیاج ندارد!!

درست در همین موقع، لیلا بالا را نگاه کرد و چشمش به وول وولک و کنگرفرنگی افتاد که بالای سنگی قایم شده بودند و صورتش که از خوشحالی برق می زد با دیدن وول وولک و کنگرفرنگی بیشتر شاد شد.

وول وولک فهمید که آنها برای همیشه با هم دوست خواهند بود.

بخش 15

چند روز طول کشید تا اوضاع در آن شهر کوچک به حالت عادی برگشت. هنوز چند گزارشگر در آن اطراف بودند. لیلا از اینکه دوباره به مدرسه می‌رفت خوشحال بود؛ گرچه این به آن معنی بود که او دیگر نمی‌تواند وقت زیادی را با وول وولک بگذراند. او خیلی با جاشوآ و دَن حرف می‌زد و بازی می‌کرد و به دوستان خیلی نزدیکی تبدیل شده بودند.

مادر بزرگ دن از بچه گربه‌ها مراقبت کرد تا اینکه آنها به قدر کافی بزرگ شدند که بتوانند پیش بچه‌ها بمانند. هر کدام از بچه‌ها یکی از آنها را می‌خواست. خانم ساگریت و نامزدش هم چهارمین بچه گربه را خواستند.

خانه لیلا پر از هیجان بود و آنها داشتند اتفاقی برای پدر و مادر لیلا آماده می‌کردند. پهلوی اتفاق لیلا. پدر و مادر دن یک تختخواب دادند. عمومی جاشوآ یک چوب لباسی زیبا آورد. پرده اتفاق آنها را خانم ساگریت دوخت. و پلیس محله هم یک قالی زیبا هدیه کرد.

در دنیای موش‌ها نیز همه چیز به حالت عادی برگشت. آنها دوباره جلسات گفتگوی شامگاهی خودشان را از سر گرفتند. گرچه، یک نفر را پیدا کردند که برای کاشتن بذر به آنها کمک کند.

شیبا، گربه پیر لیلا، یک شب انتظار می‌کشید که وول وولک به خانه آید. وول وولک از دیدن او ترسید و پا به فرار گذاشت. ولی شیبا به او دلداری داد و گفت: من با تو هیچ کاری ندارم و فقط می‌خواستم برای نجات دادن جان خواهر زاده هایم از تو تشکر کنم و یک طوری جبران کنم.

وول وولک جریان را به کنگر فرنگی و دیگران گفت. کنگر فرنگی گفت: خیلی خوب می‌شود که شیبا در کندن خاک برای کاشتن بذر آفتاب گردان به ما کمک کند.

روز بعد، شیبا با کاشتن بذر، روز خوبی را با آنها گذراند. به همه خیلی خوش گذشت و مقدار زیادی بذر کاشتد.

آخر همان ماه، وقتی پدر و مادر لیلا و خواهرش جا افتادند، پدر بزرگ دن اولین نمایشگاه محلی عبادی دینی را ترتیب داد. او یک شب بعد از شام منزل لیلا آمد و راجع به این نمایشگاه با آنها گفتگو کرد و گفت که مادر بزرگ لیلا باعث شد که او متوجه شود که مهم نیست که اسم دین تان چیست. مهم این است که ما همه یک خدا را عبادت می‌کنیم.

وقتی لیلا این کلمات را برای پدر و مادرش ترجمه می‌کرد، به مادر بزرگش افتخار می‌کرد. او به مادر بزرگش نگاه کرد و فهمید که مادر بزرگش هم به داشتن نوه‌ای مثل او افتخار می‌کند.

لیلا به آغوش مادر بزرگش پرید و محکم او را بغل کرد و گفت: آیه یو، من خیلی دوستت دارم.
مادر بزرگش گفت: من هم خیلی تو را دوست دارم عزیزم! و موهای لیلا را نوازش کرد و به
او لبخند زد.

پدر بزرگ دن از بچه ها خواست برای برگزاری این نمایشگاه به او کمک کنند. بچه ها در
دعوت کردن مردم و ساختن تربیون و تزئینات میز شام خیلی کمک کردند. لیلا خیلی خوشحال
بود چون پدر و مادر لیلا که تازه به امریکا آمده بودند می توانستند در یکی از بزرگترین
نمایشگاه های محلی شرکت کنند – نمایشگاه عبادی دینی!

پدر بزرگ دن از بچه ها خواست که آنها سخنرانی کنند. لیلا و جاشوا خجالتی بودند، ولی دن
می خواست به پدر بزرگش کمک کند.

بچه ها با هم چندین روز روی سخنرانی دن کار کردند. با اینکه قرار نبود لیلا و جاشوا
سخنرانی کنند ولی آنها هم به اندازه دن هیجان زده بودند.

بالاخره روز جشنواره فرارسید. هوا خوب و آفتابی بود. آسمان آبی بود. نسیم خنکی می آمد
ولی سرد نبود. خلاصه خیلی دلپذیر بود. تمام کلیسا ها، کنیسه ها و مسجد در این جشن شرکت
کردند. تقریباً همه اهالی شهر آمده بودند. یک روز تمام، همه با هم بودند و همه چیز را با هم
قسمت کردند. با هم آواز خوانند، با هم کتاب آسمانی خوانند، با هم بازی کردند، و با هم پیک
نیک دانگی داشتند. (یعنی هر کس غذای خودش را آورد و آن را با دیگران قسمت کرد مثل
سیزده بدر).

موش ها هم برای خودشان جشن گرفتند ولی بیشتر مردم از جشن آنها خبر نداشتند. بچه ها و
خانم ساگریت و نامزدش غذایی با تخم آفتاب گردان، کشمش، سیب، و دانه های تازه و خوشمزه
ذرت درست کردند و آن را روی تخته سنگی که نزدیک محل نمایشگاه بود نهادند تا موش ها
بتوانند همه چیز را ببینند و خاطر جمع باشند.

بعد از اینکه همه غذا خورده باشند، پدر بزرگ دن پشت تربیون رفت و سخنرانان را معرفی کرد.
اول، شهردار چند کلمه ای حرف زد. بعد کشیش کلیسا، و خاخام کنیسه، و امام مسجد حرف
زدند. بالاخره، نوبت به دن رسید.

دن گفت: خانم ها و آقایان، شب بخیر، من از همه شما از اینکه رحمت کشیدید و برای شرکت
در این جشن بزرگ آمدید تشکر می کنم. لیلا و جاشوا و من می خواستیم عقاید خود را با شما
در میان بگذاریم. ما خیلی با هم حرف زدیم و متوجه چیز هایی شدیم که بسیار جالب است. ما
فهمیدیم که بعضی از مردم اصلاً عقیده ندارند که خدایی هست؛ بعضی فکر می کنند که خدا
 فقط برای دین آنهاست؛ ولی ما می دانیم که او خدای همه ماست. بعضی اوقات خدا کارهایی
می کند که ما نمی فهمیم. برای مثال خدا می توانست کاری کند که مادر این بچه گربه ها کشته
نشود. او می توانست آنها را بدون ما نجات دهد، یا کاری کند که خاک و سنگ جلوی ورودی

لوله را نگیرد. بعضی از مردم فکر می کنند که خدا باید یکی از این کارها را می کرد ولی اگر اینطور شده بود، جاشوآ و لیلا و من دوستان به این خوبی نمی شدیم و خانواده های ما هیچ وقت این فرصت را پیدا نمی کردند که با هم آشنا شوند و ما الان چنین جشن نمایشی نداشتیم. و از همه مهم تر اینکه پدر و مادر لیلا نمی توانستند او را پیدا کنند. راه حل خدا همیشه بهترین راه حل است، حتی اگر ما آن را نفهمیم.

همه دست زند و حرف های دن را تأیید کردند.

وقتی دن از تربیيون پایین آمد نگاهی به بالا کرد؛ لیلا و جاشوآ هم نگاه او را دنبال کردند. می دانید چه دیدند؟ چهار موش کوچولو بر تخته سنگی نشسته بودند و آنها را نگاه می کردند!

این کتاب نکات بسیار آموزنده ای دارد از
جمله به بچه ها می آموزد که چگونه وقتی
دست به دست هم می دهیم و با هم متحد می
شویم می توانیم سازنده باشیم . و اینکه
در پس هر اتفاقی خیری نهفته است.